

De leefbaarheid van de wijk Noorderpark: beleving, wensen en ideeën van oudere kinderen

*Photo voice onderzoek
met leerlingen groep 7 en 8 van basisschool Het Galjoen*

*Kenniscentrum NoorderRuimte
Lectoraat Leefomgeving in Transitie*

Opdrachtgever: Gemeente Midden-Groningen

*Dr. ir. Hiska Ubels
September 2023*

INHOUD

1. Aanleiding	3
2. Leefbaarheid en meerwaarde van inwonerbetrokkenheid bij wijkvernieuwing	4
3. Participatief Actie onderzoek: Photovoice methode met kinderen	6
3.1 Dataverzameling	7
3.2 Data-analyse	9
3.3 Ethische overwegingen	10
4. Resultaten	11
4.1 Belangrijke thema's.....	11
4.1.1 <i>Ernstige spelbelemmering door hondenpoep</i>	11
4.1.2 <i>Voetbalplezier</i>	11
4.1.3 <i>Overlast door afval</i>	11
4.1.4 <i>Houden van natuur: bomen, bloemen en water</i>	12
4.1.5 <i>Achterstallig onderhoud en vernieling</i>	12
4.1.6 <i>Houden van chillen, ontmoeten en gezelligheid</i>	12
4.1.7 <i>Veiligere omgeving</i>	12
4.2 Belangrijke plekken.....	13
4.2.1 <i>Noorderpark</i>	13
4.2.2 <i>Speelveldjes van Houtmanstraat</i>	14
4.2.3 <i>Speeltuin tussen Jan Steenstraat en Albert Cuypstraat</i>	15
4.2.4 <i>Speeltuin Eekelshof</i>	15
4.2.5 <i>Vijver Rembrandtplein</i>	15
5. Conclusie en aanbevelingen	16
6. Referenties	19
BIJLAGE 1: SAMENVATTING VOOR KINDEREN, OOK MET ADVIES AAN DE GEMEENTE	20
BIJLAGE 2: FOTOPOSTERS	22

1. AANLEIDING

De nieuwe herindelingsgemeente Midden-Groningen wil leefbaarheids- en welzijnsproblemen binnen dorpen, buurten en wijken stevig aanpakken. Vergeleken met elders in Nederland heerst er onder de inwoners van de gemeente gemiddeld meer armoede en werkloosheid en is er sprake van een lagere levensverwachting en minder kansen. Ook valt er aan de woonomgeving vaak veel te verbeteren (1, 2). Vanuit het Strategisch kader voor het lokaal programma van het Nationaal Programma Groningen (1) heeft de gemeente zich onder andere als doel gesteld om in de verschillende dorpen en wijken gebiedsgericht aan de slag te gaan. Dit geldt zo ook voor Noorderpark: een woonwijk in het noorden van Hoogezand-Sappemeer met ca. 3400 inwoners waar verschillende ruimtelijke en sociaaleconomische problemen in de leefomgeving samenkomen. De gemeente gaat in deze wijk de komende jaren stapsgewijs aan de slag met sociaal ruimtelijke wijkvernieuwing.

Het lectoraat Leefomgeving in Transitie (LiT) doet onderzoek naar de relatie tussen mens en veranderende leefomgeving en is vanuit het Kenniscentrum NoorderRuimte van de Hanzehogeschool Groningen bij de wijkvernieuwing betrokken. Dit om van binnen meer inzicht te genereren wat speelt en leeft in de wijk en om inwoners en hun wensen en ideeën op proces en inhoud beter te kunnen betrekken in de planvorming. Onder de paraplu van meerjarig Participatief Actie Onderzoek vindt samen met inwoners op meerdere manieren onderzoek plaats naar hoe zij de leefbaarheid van de wijk ervaren. In het eerste deelonderzoek (5) hebben inwoners met behulp van fotowandelingen hun ervaringen, beelden, ideeën en wensen in beeld gebracht. Het bleek lastig om jongeren hier aan mee te laten doen. Jongeren hebben echter wel hun eigen specifieke behoeften¹. Daarbij komt dat ze in deze omgeving hun leven vaker een onvoldoende geven dan elders in Nederland (14). Het is daarom van belang om vanuit hun eigen perspectief meer inzicht te krijgen in hoe zij hun woonomgeving ervaren en welke mogelijkheden zij zien voor verbeteringen. Zodat er vanuit de wijkvernieuwing -waar wenselijk en haalbaar- gerichte plannen en acties opgezet kunnen worden die bijdragen aan een prettigere leefomgeving en daarmee ook aan een hoger welzijn voor jongeren. Om meer te weten te komen over wat er onder hen leeft en speelt, gaat dit tweede deelonderzoek in op de groep oudere kinderen -leerlingen uit groep 7 en 8 van de in de wijk gelegen basisschool Het Galjoen – en hun beleving van de leefbaarheid van de wijk. De gedachte hierbij is ook dat door deze groep over hun leefomgeving na te laten denken, zij meer omgevingsbewustzijn krijgen en in de nabije toekomst wellicht meer bereid zijn om mee te doen bij initiatieven in de wijk (bijvoorbeeld vanuit de gemeente of jongerenwerk). De deelnemers hebben in groepjes met polaroidcamera's foto's van plekken gemaakt waar ze graag meer over willen zeggen (zoals bijvoorbeeld sport- speel- en ontmoetingsplekken). Zij mochten hierbij zelf bepalen welke onderwerpen en plekken zij belangrijk vonden en naar voren wilden brengen.

¹ Volwassen deelnemers aan de wijkwandelingen gaven aan dat er voor jongeren nauwelijks activiteiten en aantrekkelijke ontmoetingsmogelijkheden in de wijk zijn (5).

2. LEEFBAARHEID EN MEERWAARDE VAN INWONERBETROKKENHEID BIJ WIJKVERNIEUWING

Bij leefbaarheid gaat het om de waardering en de betekenis die inwoners aan hun directe fysieke en sociale leefomgeving geven vanuit hun behoeften en wensen (7, 8). De directe leefomgeving bestaat uit fysieke en sociale aspecten die van invloed kunnen zijn. Zo kunnen bij jongeren bijvoorbeeld de veiligheid van de omgeving, ontmoetingsplekken, toegankelijkheid of staat van onderhoud van de openbare ruimte en de natuurlijke omgeving van invloed zijn op hoe zij kunnen chillen, spelen en ontmoeten en daarmee op hun gevoel van verbondenheid, veiligheid of hulp (9, 10). Hierbij kan het gaan om een veelvoud van aspecten die in onderlinge relatie en variërend in de tijd van invloed kunnen zijn (zie figuur 1).

Figuur 1. Factoren die de leefomgevingskwaliteit en kwaliteit van leven beïnvloeden (9)

In dit onderzoek is uitgangspunt dat de leefomgeving zo leefbaar mogelijk moet zijn voor zoveel mogelijk inwoners, dus ook voor jongeren. Voor een inclusievere en daarmee legitiemere benadering is het ook daarom van belang ook inzicht te krijgen welke leefbaarheidsaspecten zij vanuit hun eigen kennis, beleving en perspectief meer of minder waarderen en willen verbeteren.

Waar betrokken professionals in de wijk van buitenaf kijken vanuit hun eigen deskundigheid (zoals bijvoorbeeld architectuur, stedenbouw, verkeer, groeninrichting/beheer, waterhuishouding, veiligheid en sociaal- of opbouwwerk), kennen inwoners hun leefomgeving daarentegen van binnenuit, op basis van dagelijkse ervaringskennis. Ze ervaren hun leefomgeving daarom als een samenhangend geheel (holistisch). Het gaat immers om de omgeving waarin ze op allerlei manieren dagelijks verkeren en waar zij letterlijk en figuurlijk thuis zijn.

Beide perspectieven en soorten kennis hebben hun eigen waarde, maar kunnen in waarde en kracht toenemen als ze op de juiste wijze samenkomen. In een complexe opgave zoals wijkvernieuwing en de verbetering van leefbaarheid, is het dus van belang om onder de juiste begeleiding een zo divers mogelijke groep van inwoners -zoals in dit geval jongeren- te betrekken om vanuit zo breed mogelijke kennis hun ideeën en wensen in te bedden in de plan- en besluitvorming. Maar ook de specialistische kennis en expertise van verschillende soorten professionals is essentieel. Aan de basis van dit onderzoek ligt dan ook het inzicht dat juist het gezamenlijk voortbouwen op inzichten vanuit verschillende kennissystemen bijdraagt aan synergie en dus kwalitatief betere en rijkere oplossingen (11).

3. PARTICIPATIEF ACTIE ONDERZOEK: PHOTOVOICE METHODE MET KINDEREN

Dit deelonderzoek op basis van de Photovoice methode (6) valt onder het Participatief Actie Onderzoek (Participatory Action Research: PAR) dat al enkele jaren in Noorderpark loopt (5). De kern van het PAR- onderzoek is dat het van binnenuit met en door inwoners en in samenwerking met bij de wijkvernieuwing betrokken professionals plaatsvindt. Zoals in het eerste deelonderzoek met volwassen inwoners ook het geval was (5), is ook in dit deelonderzoek met oudere kinderen het doel om inzichten te krijgen in de beleving en problemen van binnenuit die bij kunnen dragen aan mogelijke plannen en acties die de leefbaarheid van de wijk verbeteren (13). PAR betekent ook dat betrokkenen zeggenschap en invloed kunnen hebben over het verloop van het onderzoek, zowel op de te hanteren methodes als de inhoud. Er moet dan ook voldoende flexibiliteit ingebouwd zijn om de onderzoeksopzet bij te stellen, zodat vraag- en doelstellingen vanuit de verschillende betrokken inwoners en partijen op basis van voortschrijdend inzicht kunnen worden aangepast (12). Aanvankelijk was het de bedoeling om met jongeren tussen 12 en 21 aan de slag te gaan. Vanuit stakeholders (inwoners en inwoners en professionals in wijkoverleg) is nadrukkelijke aangegeven het onderzoek vooral te richten op oudste basisschoolleerlingen, omdat deze groep makkelijker te bereiken is en meer open staat om mee te denken en mee te doen dan adolescenten. Door een positieve leerervaring (13) leert deze groep bovendien middels de visuele Photovoice methode (6) op een speelse andere manier naar hun woonomgeving te kijken, hierover na te denken en mogelijk ook als toekomstige adolescenten en volwassenen meer zorg voor te dragen. Verder leren alle rondom dit onderzoek betrokkenen onderling ook weer van elkaar (13) – in dit geval de jonge deelnemers, de onderzoekers en medewerkers van jongerenwerk en de gemeente. Naast aan mogelijke verbeteringen van de leefbaarheid van de wijk, draagt het onderzoek zo ook bij aan het zelf- en omgevingsbewustzijn van alle betrokkenen, zowel de oudere kinderen als de professionals (12, 13).

Bij de Photo voice methode (6) is het uitgangspunt dat deelnemers op eigen gelegenheid foto's maken van een te onderzoeken onderwerp en hierbij zelf bepalen wat voor hen belangrijk is. Het gaat hierbij uiteindelijk niet om de kwaliteit van de foto's, maar om het gebruik ervan als hulpmiddel voor het gezamenlijke gesprek. Dit vindt vervolgens plaats in een workshop. Daarna maken deelnemers in groepsverband op eigen inzicht een poster, waarop de foto's verdere duiding krijgen. Op deze wijze vindt er vanuit de deelnemers niet alleen gelaagde dataverzameling, maar ook een eerste groepsanalyse plaats. Beide vormen samen de input voor de uiteindelijke onderzoeksanalyse.

3.1 DATAVERZAMELING

In totaal hebben 38 leerlingen van groep 7 en 8 van de basisschool het Galjoen (bijna allemaal wonend in de wijk) meegedaan aan dit onderzoek. Ze hebben de opdracht gekregen foto's te maken van plekken in de wijk die ze fijn en minder fijn vinden en ook van waar ze graag spelen, afspreken en chillen. De leerlingen hebben polaroidcamera's en notitieblokjes meegekregen om aantekeningen te maken over waar de foto's waren genomen en de redenen waarom de foto's waren gemaakt. Ze hadden een week de tijd om hiemee na schooltijd op pad te gaan.

Daarna is er op school een ochtend vullende workshop georganiseerd en met zes groepjes en begeleiders om de foto's te bespreken en te duiden. De begeleiders betroffen vijf onderzoekers van de Hanzehogeschool, een bij de wijkvernieuwing betrokken projectmedewerker van de gemeente en een jongerenwerker van Stichting Kwartier, Zorg & Welzijn. De begeleiders zijn vooraf zorgvuldig geïnstrueerd over de manier waarop de facilitering van de groepjes plaats moest vinden. Belangrijk aandachtspunt hierbij was open vraagstelling te hanteren, om de kans op sociaal wenselijke antwoorden zoveel mogelijk te minimaliseren en daardoor ook het perspectief van de deelnemers centraal te houden. Verder is ook onderstreept dat niets in principe goed of fout was, zolang het maar met respect was voor anderen.

Als eerste onderdeel hebben de kinderen hun foto's aan hun eigen groepje laten zien en met elkaar besproken. Dit gespreksdeel is opgenomen zodat de begeleiding de aandacht bij de groep kon houden en na afloop van de workshop toch op inhoud een goed verslag kon maken van wat de deelnemers hadden gezegd. Daarna hebben de groepjes ieder op eigen inzicht posters gemaakt met daarop de voor hen belangrijkste en opvallendste onderwerpen en plekken in de wijk (zie Bijlage 2). Ook hebben ze gebrainstormd over nieuwe en/of verbeterideeën en hun poster en ideeën aan de klas gepresenteerd. De hoofdonderzoeker heeft samen met de leerkrachten het geheel gefaciliteerd (plenaire uitleg, vraagbaak, aangeven van pauzemomenten en verstrekken van materialen en lekkernijen).

In de verslaglegging hebben de begeleiders naast een overzicht van het eerste onderdeel, ook een weergave gemaakt van de belangrijke inhoud die die niet terugkwam op de poster van hun groepje en (indien aan de orde) andere relevante inzichten of reflecties.

FOTO'S MAKEN IN DE WIJK

Opdracht

1. Maak met je groepje foto's van plekken in de wijk waar je graag wat over wilt zeggen

Voorbeelden :

- ✓ Waar speel en/of **chill** je vaak? Alleen of met andere kinderen?
- ✓ Welke plekken vind je fijn om te zijn?
- ✓ Welke plekken vind je niet fijn om te zijn?
- ✓ Welke plekken vind je mooi?
- ✓ Welke plekken vind je niet zo mooi?

2. Schrijf in jullie notitieblokje bij iedere foto kort op **WAAR** en **WAAROM** je die hebt gemaakt

Spelregels

1. Werk goed samen en luister naar elkaar

- a. iedereen komt ongeveer even vaak aan de beurt met foto's maken
- b. alle meningen tellen
- c. niets is goed of fout (hou wel respect voor andere mensen)
- d. spreek per dag af wie de camera meeneemt naar huis
- e. pas goed op de camera
- f. neem de camera weer mee naar school als je klaar bent

2. Zet geen mensen op de foto (of zo dat je niemand ze kan herkennen)
3. Ieder groepje maakt maximaal 20 foto's. Per kind zijn dat er 4 of 7. Dat is meestal genoeg. Op school liggen nog een paar extra filmpjes. Die mag je vragen, maar alleen als je vindt dat dat echt nodig is

Figuur 2. Opdracht voor de kinderen

3.2 DATA-ANALYSE

Als eerste zijn de verslagen van alle groepjes nauwkeurig doorgelezen. Het bleek dat - net als bij het eerste deelonderzoek (5) - er sprake was van telkens terugkerende thema's en plekken (zie tabel 1). Deze zijn vervolgens stuk voor stuk gecodeerd. Per code zijn de verslagen telkens opnieuw nauwkeurig doorzocht, net zo lang totdat alle mogelijke informatie onder de bijbehorende codes was gebracht. Dit met als doel de informatie zo zorgvuldig mogelijk en ook navolgbaar te kunnen analyseren. Tijdens de analyse is niet precies geteld hoeveel keer iets naar voren was gebracht, omdat de verslagen vooral (gedetailleerde) samenvattingen betroffen en geen letterlijke gespreksverslagen. Er is niet gekozen voor letterlijke weergaven van de audio-opnames, omdat het door de dynamische en spontane gesprekken tussen kinderen over en weer ondoenlijk zou zijn geweest om achteraf te begrijpen wie wat op welk moment had gezegd. De huidige en meer pragmatische aanpak heeft desalniettemin toch duidelijke gemeenschappelijke delers naar voren kunnen brengen in de beleving van de deelnemers van de verschillende groepjes.

Tabel 1. Gecodeerde thema's en plekken

THEMA'S
Hondenpoep
Voetballen
Overlast door afval
Natuur: bomen, bloemen en water
Achterstallig onderhoud en vernieling
Chillen, ontmoeten en gezelligheid
Veiligheid
PLEKKEN
Noorderpark
<i>Schoolplein</i>
<i>Basketbalveld</i>
<i>Speeltuin Noorderpark</i>
<i>Skatebaan</i>
<i>Kabelbaan</i>
<i>Kinderboerderij</i>
<i>Vijver</i>
Speelveldjes van Houtmanstraat
Speeltuin tussen Jan Steenstraat en Albert Cuypstraat
Speeltuin Eekelshof
Vijver Rembrandtplein

Ook de fotoposters zijn één voor één onderzocht op de daarop naar voren gebrachte thema's en plekken. Niet verrassend was dat daar (ongeveer) dezelfde thema's en plekken uit naar voren kwamen als uit de gespreksverslagen. Wel werd door de zelf gekozen weergaven op de poster nog duidelijker welke plekken en thema's deelnemers zelf het meest belangrijk vonden. Met de hieruit verkregen data is de analyse van de gespreksverslagen gecheckt en verder aangescherpt. Ter validatie is het conceptrapport tenslotte op juistheid en volledigheid gecontroleerd door betrokken begeleiders van de workshopgroepjes.

3.3 ETHISCHE OVERWEGINGEN

De dataverzameling van dit onderzoek is uitgevoerd door minderjarigen. De kwetsbaarheid van deze groep vraagt nog meer dan in ander onderzoek om ethische zorgvuldigheid. Uitgangspunt in dit publieke rapport is dan ook om de deelnemers zelf en eventueel ook andere mensen te beschermen tegen persoonlijke en sociale schade.

Ouders zijn vanuit school vooraf via e-mail geïnformeerd over de doelen, werkwijze en spelregels van dit onderzoek. Belangrijk punt hierbij was dat ze de garantie hebben gekregen dat hun kinderen in het onderzoeksrapport anoniem en onherkenbaar blijven. Verder is hen verzekerd dat hun kinderen de instructie zouden krijgen om ook geen andere mensen of huizen herkenbaar op de foto te zetten. Ook is uitgelegd dat zij en hun kinderen niet de eindverantwoordelijkheid hadden voor de uitgeleende polaroid camera's in geval van schade of verlies. Om te voorkomen dat ouders eventueel de onderzoeksresultaten zouden beïnvloeden, is daarnaast benadrukt dat het de bedoeling was dat hun kinderen zelf zouden bepalen wat ze wilden inbrengen en dat het om hun eigen verhaal ging. Tenslotte is uitgelegd dat ook al was het hoofddoel van dit onderzoek om uiteindelijk bij te dragen aan jeugdriendelijke veranderingen in de wijk, daar vanuit dit onderzoek geen garantie voor kan worden gegeven. Dit omdat de verantwoordelijkheid hiervoor bij andere partijen ligt (waaronder de gemeente Midden-Groningen) en deze uiteindelijk ook haalbaar moeten zijn.

Alle deelnemers aan dit onderzoek hadden toestemming van hun ouders voor hun deelname. De toestemming via school betreft óf een algemene toestemming voor onderzoeksdeelname aan het begin van het schooljaar of een expliciete toestemming voor dit onderzoek (in geval er geen algemene toestemming was verstrekt). De toestemmingsreacties zijn in het bezit van de school.

De opnames van de groeps gesprekken tijdens de workshop zijn na verslaglegging gewist.

Dit rapport is openbaar en wordt gedeeld met de betrokken partijen bij de wijkvernieuwing (zoals gemeente, stedenbouwkundig bureau, woningcorporaties). Dit om de professionals een beeld te geven van wat jongeren in de wijk zoal belangrijk vinden en ook tegelijk hun input te leveren voor wenselijke veranderingen. Ook krijgen de ouders van de deelnemers dit rapport via school toegestuurd, zodat zijzelf en anderen uit de directe omgeving de uitkomsten kunnen lezen. De kinderen krijgen een leesbare, begrijpelijke en kindvriendelijke samenvatting van de belangrijkste uitkomsten (zie Bijlage 1).

4. RESULTATEN

In deze paragraaf staan de resultaten van de Photovoice-methode met oudere basisschoolkinderen in de wijk Noorderpark. Er volgt een overzicht van de belangrijkste thema's en plekken die oudere kinderen meer of minder waarderen om hun positieve of negatieve kwaliteiten en waar ze ideeën en of wensen voor hebben.

4.1 BELANGRIJKE THEMA'S

4.1.1 ERNSTIGE SPELBELEMMERING DOOR HONDENPOEP

Oudere kinderen zijn het er breed over eens dat hondenpoep op alle speelplekken en grasvelden in de wijk een groot probleem vormt die hen ernstig belemmert in hun buitenspel. Ze zien vanuit zichzelf geen echte oplossingen. Ze durven hondenbezitters zelf niet aan te spreken, uit angst voor vervelende reacties. Naar aanleiding van uitzending van het Jeugdjournaal die op school is bekeken (15, gaf een leerkracht van school later aan dat oudere kinderen enthousiast zijn over een in te voeren DNA-paspoort voor honden, zoals de gemeente Reimerswaal van plan is en ook al in andere landen gebeurt. Na DNA-onderzoek van hondenpoep kunnen de eigenaren van honden hiermee opgespoord en beboet worden. De verwachting is dat dit flink zou bijdragen aan de mate waarin vrij en plezier kan worden gespeeld.

4.1.2 VOETBALPLEZIER

Het blijkt dat veel oudere kinderen graag voetballen, met name in het gras van het Noorderpark, op het schoolplein, op de speelplek tussen de Jan Steenstraat en de Albert Cuypstraat en de speelveldjes aan de Houtmanstraat. Dat gaat vaak niet zonder problemen. Zo rolt de bal in het Noorderpark nogal eens de struiken of het water in en in de Houtmanstraat de weg op, waardoor er lastige en onveilige situaties ontstaan. Ook blijkt het lastig om goed te kunnen voetballen op de speelplaats tussen de Jan Steenstraat en de Albert Cuypstraat: of de bal rolt van de ommuurde hoger gelegen veldjes af óf de muurtjes zijn vanaf het lager gelegen bestratte deel te laag om goed te werken als goaltje. Er zijn meerdere ideeën en wensen voor verbetering, zoals een voetbal- en basketbalveld in één in het Noorderpark (bijvoorbeeld aan de kant van de kabelbaan) en het aanleggen van diefstal-en vandalisme bestendige en voldoende hoge voetbalkooien bij de andere twee genoemde speelplekken. Ook is er enthousiasme voor een nieuw aan te leggen Johan Cruyffcourt.

4.1.3 OVERLAST DOOR AFVAL

Er is veel ergernis over het rondslingerend afval in de wijk. Het tast volgens oudere kinderen de kwaliteit van speel- en/of chillplekken aan. Dit probleem heeft volgens hen meerdere oorzaken, zoals het ontbreken van prullenbakken, al dan niet door vernieling (bijvoorbeeld door vuurwerk), of de discipline om rommel er in te gooien in plaats van op de grond. Ze zouden graag meer tegen vernieling bestendige afvalbakken willen bij speel- en chillplekken, en raden die van plastic -zoals nu nog

aanwezig op bepaalde plekken- af. Daarnaast ligt er ook veel afval in het water in het Noorderpark en in de vijver op het Rembrandtplein.

4.1.4 HOUDEN VAN NATUUR: BOMEN, BLOEMEN EN WATER

Veel oudere kinderen hechten waarde aan allerlei vormen van *'natuur'*. Zo komen bomen vaak naar voren als fijne plekken om onder te spelen en af te spreken, zowel vanwege hun schoonheid als hun schaduw. In het bijzonder zijn de bomen in het park vóór school en bij de kabelbaan en die op het eerste speelveldje van de Houtmanstraat genoemd. Ook waarderen oudere kinderen de vele bomen die de wijk überhaupt rijk is. Daarnaast vinden ze beide vijvers in de wijk fijne en gezellige plekken, hierover meer op pag. 14 en 15. Opvallend was dat verschillende wensen vaker naar voren zijn gekomen, zoals het plaatsen van meer bankjes om makkelijker te kunnen ontmoeten en chillen (onder of om bomen heen bij school, de kabelbaan en de vijver in het park), de wijk mooier en gezelliger maken met meer bloemen op de nu vele kale grasveldjes, het ophangen van meer vogelhuisjes in de bomen en zorgen voor geschikte plekken in het groen om hutten te bouwen.

4.1.5 ACHTERSTALLIG ONDERHOUD EN Vernieling

Veel oudere kinderen merken op de meeste speeltoestellen vaak defect zijn door vernieling en/of gebrekkig onderhoud, waardoor er dan ter plekke weinig tot niets meer te spelen valt. Dit geldt met name voor speelvoorzieningen op het schoolplein (basketring en schommel), in het Noorderpark (houten klimrek, basketbalnet en -veld, kabelbaan en skatebaan) en tussen de Jan Steenstraat en Albert Cuypstraat (hek en klimrekken los), hierover meer op pag. 14-15. Verder is meerdere keren aangegeven dat het water in het park vaak vol *'vieze'* algen zit en dat er veel onkruid is in de wijk, waar wat aan gedaan zou moeten worden. Ook zien oudere kinderen dat verschillende stoepen, brandgangen en de paden in het Noorderpark meer onderhoud nodig hebben.

4.1.6 HOUDEN VAN CHILLEN, ONTMOETEN EN GEZELLIGHEID

Er zijn meerdere plekken waar oudere kinderen graag afspreken, zoals bij de vijver, de kabel- en skate banen en het schoolplein in het park, hierover meer op pag. 13, 14 en 15. Zoals hierboven ook al genoemd, willen ze vooral graag meer bankjes om makkelijker en *'gezelliger'* samen te kunnen afspreken. Hierbij gaat het hen niet alleen om *'gezellige'* ontmoetingsplekken voor hun eigen leeftijdsgroep, ze hechten ook positieve waarde aan de *'gezellige'* aanwezigheid van andere leeftijdsgroepen in de publieke ruimte.

4.1.7 VEILIGERE OMGEVING

Er zijn verschillende veiligheidsaspecten aangedragen. Het meest genoemde betroffen de kapotte en verouderde speeltoestellen bij de verschillende speelplekken en in het Noorderpark ook de slechte onverharde paden er naar toe. Hierdoor hebben zich meerdere valpartijen, pijnlijke incidenten en ongelukken voorgedaan. Oudere kinderen zouden vaker naar het park gaan bij verharde paden, om zo te kunnen stappen, fietsen en skaten. Dit lukt nu volgens hen niet, omdat *'de wielen wegzakken'* en *'het grit op de paden pijn doet als je valt'*. Het betonpad voor school is voor hen een goed voorbeeld hoe het wél kan. Verder kwam een onoverzichtelijke doorgang voor auto's bij de speelplek bij de Jan

Steenstraat naar voren als gevaarlijk. Ook voelen oudere kinderen zich in het algemeen niet altijd veilig in de wijk. Zo lopen er vapedealers rond, die ook regelmatig aan kinderen leveren. Bij de Van Spilbergenkade en de gladde steiger in het park is het gevaarlijk om in het water te vallen. Ook geven ze aan dat er een zebepad ontbreekt naar de Welkoop en het daardoor moeilijk is om over te steken, vooral omdat er in de Van Neckstraat veel te hard wordt gereden. Tenslotte, ervaren ze de verkeerssituatie bij zowel Het Galjoen en de Lichtbron en er tussenin als onveilig en willen ze graag dat er aanpassingen in de weg komen om het veiliger te maken.

4.2 BELANGRIJKE PLEKKEN

4.2.1 NOORDERPARK

4.2.1.1 SCHOOLPLEIN

Het schoolplein van het Galjoen kwam vaak aan bod als een fijne plek om te spelen en te chillen. Er is een klimrek, er kan gevoetbald worden in de schaduw van bomen en er is een tafeltennistafel. Er is volgens oudere kinderen vooral veel voor kleine kinderen. Ze zouden zelf ook graag meer mogelijkheden krijgen. Ze vinden het jammer dat de schommel en basketbalring vaak vernield worden door oudere jongeren. Er zijn ook ideeën voor in de nabijheid van school, zoals een extra speeltoestel op de lege plek voor school en bankjes bij of rondom de bomen. Nu ligt er vooral veel hondenpoep.

4.2.1.2 BASKETBALVELD

Het basketbalveld wordt door oudere kinderen nauwelijks gebruikt. De grond is slecht (*'tegels staan omhoog'* en *'zijn kapot en glad'*, ook omdat *'er vuurtje op is gefikt met oud en nieuw'*), de ringen zijn los en het net ontbreekt. Het is vooral een hangplek voor wat oudere jongeren. Er liggen vaak veel kapotte bierflesjes, bierdoppen en ander afval. Ook ligt er omheen veel hondenpoep. Ze vinden het niet zo'n leuke plek en zouden waarschijnlijk vaker komen als het vaker schoon gemaakt en beter onderhouden wordt. Ook zou het volgens hen een flinke verbetering zijn als er een hek omheen komt, zodat de bal niet zo ver weg kan rollen. Hun voorkeur gaat uit naar een basketbal- en voetbalveld in één.

4.2.1.3 SPEELTUIN

De speeltuin van Noorderpark blijkt een hele fijne plek om te chillen en af te spreken. Dat wordt ook veel gedaan. Toch valt er volgens oudere kinderen veel te verbeteren. Het is nu volgens hen vooral een speelplek voor kleine kinderen en een hangplek voor oudere jeugd. Speeltoestellen zijn vaak verouderd, verroest en kapot. Ook wordt er veel vernield door de oudere jeugd, hetgeen veel ergernis en onbegrip oplevert. Verder zijn er geen prullenbakken en ligt er veel afval, hondenpoep rondom en kattenpoep in de zandbak. Oudere kinderen zouden graag ook meer *'coole'* speelmogelijkheden voor zichzelf willen, zoals het *'draaiding'* bij het Spinnenweb, een brug naar het hutje, een nieuwe zandbak, een hogere kabelbaan en/of nieuwe (tunnel)glijbaan.

4.2.1.4 SKATEBAAN

De skatebaan wordt als oud, saai, te klein en te laag ervaren, waardoor oudere kinderen gaan skaten bij Kalkwijk. Ook is het beschadigd en zit het vol met graffiti. Het is nu vooral een chillplek. Ze zouden er vaker naar toe gaan om te skaten als de schansen hoger en groter en de aansluitende paden verhard zouden worden gemaakt.

4.2.1.5 KABELBAAN

De kabelbaan wordt in principe als een leuke speelplek beleefd, waar zowel kleine als oudere kinderen komen. Echter oudere kinderen komen er vooral om te chillen, omdat de kabelbaan meestal kapot is. Het gaat hierbij om het zitje, de ketting en ontbrekend rubber, *'waardoor het pijn doet aan de handen'* en *'er ook wel eens iemand van af valt'*. Ook is er een boom vlakbij is waar oudere kinderen graag zitten. Hun wens is in eerste instantie dat de kabelbaan vaker gerepareerd wordt, maar ze zien nog liever dat deze wordt vervangen door een hogere en grotere.

4.2.1.6 KINDERBOERDERIJ

Ook de kinderboerderij wordt als leuke plek genoemd, vanwege de dieren die er zijn. Het zou volgende de oudere kinderen nog leuker zijn als het er meer waren en zij ze ook zelf zouden mogen voeren.

4.2.1.7 VIJVER

Verder is de vijver in het Noorderpark een plek die vaak genoemd is als chill- en genietplek om af te spreken. Oudere kinderen vinden de fontein heel mooi en leuk om naar te kijken. Ze vinden ook dat deze wel vaker aan mag dan nu vaak het geval is. Ze geven aan dat het er gezellig is doordat er gevestigd wordt en dat ook de steiger en het bruggetje plekken zijn waar je fijn van het water kan genieten. Helaas is er volgens hen wel een nieuwe steiger nodig, want die van nu is *'verrot'*, *'gammel'*, *'vies'*, *'oud'*, *'versleten'*, *'glad'*, *'groen'* en *'gevaarlijk'*. En ook het bruggetje is volgens hen te glad. Sommige oudere kinderen mogen er daarom van hun ouders niet komen. Verder ligt er veel troep en zitten er *'vieze'* algen in de vijver. Verder kan het rondom de vijver netter; nu zijn er teveel *'prikkelbosjes'* en afval. Er zijn allerlei suggesties om de plek prettiger te maken, zoals het vervangen van de steiger en het bruggetje, het zaaien van bloemen en plaatsen van meer bankjes om te chillen. Ook zou het aanbrengen van verlichting bij de vijver en ook verderop in het park het er 's avonds veiliger en daardoor prettiger maken.

4.2.2 SPEELVELDJES VAN HOUTMANSTRAAT

Het gaat in de Houtmanstraat om drie naast elkaar gelegen speelveldjes. Het voetbalgoaltje op het middelste veld wordt volgens oudere kinderen vooral veel gebruikt. Ze vinden het er leuk omdat er veel kinderen komen en het heel is. Het is er echter ook onveilig, omdat de bal vaak direct het verkeer in rolt. Ze zouden er daarom graag een hek omheen willen (bijvoorbeeld voetbalkooi, ook met basket). Op het derde veldje zijn er momenteel maar enkele en verouderde speeltoestellen voor kleine kinderen. Deze zijn aan vervanging toe en oudere kinderen willen er graag nieuwe bij die (ook) geschikt zijn voor hun leeftijd. Helaas ligt ook hier weer veel hondenpoep en troep en ontbreekt het wederom

aan een prullenbak om het op te ruimen. Op het eerste veldje staan wat groen en bomen, waardoor het een mooie plek is om te spelen en om hutten te maken.

4.2.3 SPEELTUIN TUSSEN JAN STEENSTRAAT EN ALBERT CUYPSTRAAT

Rondom de ommuurde en hoger geplaatste speeltuin op het binnenplein aan de achterkant van de Jan Steenstraat wonen veel kinderen. Voor oudere kinderen is het een leuke plek om te chillen -ook '*op het nieuwe bankje*'-, maar is er het volgens hen verder ook saai en is er te weinig te doen. Zo is de schommel kapot, de glijbaan te glad en in de zomer te heet waardoor er kans is op brandwonden, zijn de toestellen verroest en onveilig (klimrek en hek zitten los) en de muurtjes eigenlijk te laag als goaltje. Ook hier ligt veel hondenpoep en troep, is de prullenbak is weggehaald en wordt het gras en '*de prikkelbosjes*' te weinig gemaaid. De steeg die er naar toe gaat is volgens hen onoverzichtelijk en gevaarlijk, want er rijden veel auto's die door de muur niet goed zichtbaar zijn. Ze zouden graag willen dat de kapotte toestellen en het hek gerepareerd worden en er meer toestellen voor oudere kinderen worden geplaatst, zoals een ronde schommel op de lege plek tussen de bomen en een voetbalkooi (niet van plastic, want die wordt meegenomen).

4.2.4 SPEELTUIN EEKELSHOF

Ook in het Eekelshof geldt dat toestellen kapot (wippen gaat bijvoorbeeld scheef) en niet geschikt zijn voor oudere kinderen. Ze zouden hier graag ook grotere toestellen willen, waaronder een schommel.

4.2.5 VIJVER REMBRANDTPLEIN

Tenslotte, waarderen oudere kinderen de vijver aan het Rembrandtplein als genietplekje van het water en de eendjes. Vaak zitten er ook veel volwassenen en is het er daarom volgens een aantal oudere kinderen gezellig.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

De gemeente Midden-Groningen is stapsgewijs begonnen met sociaal ruimtelijke wijkvernieuwingsplannen in de wijk Noorderpark. Het gaat hierbij zowel om de fysieke aanpak van woningen, straten, pleinen en groen (3, 4), als het ontwikkelen van een sociale aanpak waardoor inwoners van alle leeftijden zich gezonder, gelukkiger en veiliger kunnen voelen in hun wijk (3). Dit tweede deelonderzoek (onderdeel van het bestaande Participatief Actie Onderzoek in de wijk Noorderpark) biedt inzicht in wat er vanuit het perspectief van oudere kinderen zoal leeft en speelt aangaande verschillende leefbaarheidsaspecten. Met als doel dat de gemeente Midden-Groningen en andere bij de wijkvernieuwing betrokken partijen ook voor deze leeftijdsgroep nu kunnen afwegen welke wensen en ideeën meegenomen kunnen worden in de nieuwe plannen om de leefbaarheid te verbeteren.

Uit het onderzoek zijn verschillende thema's en plekken naar voren gekomen die belangrijk zijn voor oudere kinderen. Voor een gedetailleerd overzicht van de beleving, wensen en ideeën per plek en thema in dit deelonderzoek, zie voorgaande paragraaf. Hieronder volgt een aantal algemene conclusies.

Bovenal blijkt dat er voor deze leeftijdsgroep nu weinig echt geschikte buitensport- en spelmogelijkheden zijn en er in hun directe woonomgeving te weinig te doen en te bewegen is. Speeltoestellen en speelplekken in de wijk zijn voornamelijk op jongere kinderen gericht en/of in te slechte staat van onderhoud om prettig en veilig mee te kunnen spelen. Hier ligt dan ook de eerste wens: beter regulier onderhoud en reparatie van bestaande speeltoestellen en -plekken en meer nieuwe 'coole' en op oudere kinderen gerichte toestellen en plekken. Verschillende speelplekken - zoals in het Noorderpark en tussen de Jan Steenstraat en de Albert Cuypstraat- worden nu voornamelijk gebruikt om af te spreken en te chillen en veel minder voor sport en spel.

Vooraf het Noorderpark blijkt een belangrijke plek in de buitenlucht om gezellig af te spreken, chillen en te genieten onder de bomen, bij de vijver, de kinderboerderij of de kabel- en skatebaan. Opvallend hierbij is de brede waardering onder oudere kinderen voor een natuurlijke omgeving met bomen, schaduw, dieren, bloemen en water. Ook de speelveldjes aan de Houtmanstraat en de speelplek tussen de Jan Steenstraat en de Albert Cuypstraat zijn belangrijke ontmoetingsplekken. Voor op alle plekken komt de behoefte aan meer bankjes (met name onder of om bomen) naar voren om zo beter en meer samen te kunnen afspreken, chillen en genieten. Een gezellige omgeving voor alle leeftijden krijgt veel waardering en een mooie en natuurlijke omgeving waar jong en oud laagdrempelig gebruik van kunnen maken draagt daar aan bij. Er zijn veel plekken in de wijk die potentie hebben om mooier, natuurlijker en uitdagender te worden met meer bomen en bloemen en sport en spelmogelijkheden, waaronder de meest bezochte speel- en chillplekken en vele kale grasveldjes die de wijk kent.

Het favoriete spel onder deze leeftijdsgroep blijkt voetbal te zijn. Er zijn echter geen echt geschikte veldjes om prettig en veilig te spelen, vanwege water en verkeer in de directe nabijheid of te beperkte ruimte. Er leeft daarom brede behoefte aan omheinde voetbalveldjes op verschillende plekken in de wijk, mogelijk in combinatie met een basketbalveld. Ook is er enthousiasme voor een Johan Cruijfcourt.

Hondenpoep en afval in het gras op en nabij speelplekken blijken een zeer grote belemmering voor het (plezierig) kunnen uitoefenen van sport- en spel in de buitenlucht en zorgt voor veel onbegrip en frustratie. Dit wordt als een groot probleem ervaren. Ook is er flinke ergernis over rondslingerende afval, vernielde speeltoestellen en -plekken en gebrek aan (hele) prullenbakken.

Opvallend is dat de meeste conclusies tamelijk nauw aansluiten bij die van het eerste deelonderzoek onder volwassen inwoners (5), zoals bijvoorbeeld de naar voren gekomen kennis, beleving en wensen over sport-en spelmogelijkheden, belangrijke speelplekken, sociale en verkeersveiligheid, natuur, water en groen, ontmoetingsmogelijkheden en overlast door afval en hondenpoep. Hier liggen dan ook kansrijke koppelmogelijkheden, waarmee verschillende plekken in de wijk vanuit verschillende perspectieven en voor verschillende groepen tegelijk verbeterd en leefbaarder kunnen worden gemaakt.

Hieronder staan een aantal concrete aanbevelingen geformuleerd om de leefbaarheid van de wijk voor jeugd en hun welzijn te verbeteren (zie tabel 2).

Tabel 2. Aanbevelingen voor verbeteringen leefbaarheid en welzijn

AANBEVELINGEN VOOR VERBETERING LEEFBAARHEID EN WELZIEN JEUGD
<p>Verbeter sport- en spelvoorzieningen</p> <p>Verken de mogelijkheden voor betere sport- en speelvoorzieningen voor verschillende leeftijdsgroepen en betrek hen bij de keuzes (toestellen en invulling van speelplekken). Dit draagt niet alleen bij aan plezier, maar ook aan bewegen en gezondheid in een wijk waar veel gezinnen zelf geen eigen tuin of weinig buitenruimte hebben (5).</p>
<p>Verbeter chill- en ontmoetingsplekken</p> <p>Creëer meer mooie en laagdrempelige ontmoetingsplekken in het groen nabij sport- en speelplekken, door het plaatsen van bankjes onder of om bomen.</p>
<p>Zorg voor meer en mooiere ‘natuur’ en betrek schoolkinderen daarbij</p> <p>Benut het groene potentieel in de wijk om speel- en ontmoetingsplekken mooier, natuurlijker en avontuurlijker en daarmee kind- (en in het algemeen mens)vriendelijker te maken. Verbindt deze met ander ongebruikt kaal groen (5), waardoor er meer uitnodigende speel- en ontmoetingsplekken ontstaan en er ook fijner gewandeld kan worden. Verken vervolgens de mogelijkheden om schoolkinderen stukjes natuur in het Noorderpark of elders in de wijk te laten adopteren.</p>
<p>Maak einde aan hondenpoep, vernieling en afval</p> <p>Bepaal een stevige bewustwordingscampagne richting hondenbezitters en andere inwoners over het hondenpoep- en afvalprobleem voor kind en spel, zodat de schaamte en de schande om de poep te laten liggen groter worden dan het gemak. Hierbij zijn brede bewustmaking en sociale druk en -controle sleutelbegrippen. Dit kan bijvoorbeeld door beide scholen, ouders en kinderen actief te</p>

betrekken om samen de wijk in te gaan, met ondersteuning vanuit Kwartier Zorg & Welzijn en de gemeente. Zorg hierbij voor een professionele aanjager en voldoende uitvoeringsbudget, bijvoorbeeld uit het wijkbudget of NPG-subsidies. Verken de mogelijkheid voor een DNA-paspoort voor de honden in de gemeente.

Bepaal ook een soortgelijke campagne tegen afval en vernieling. Betrek bij het laatste ook de wijkagent.

Zorg voor meldpunt schade, vernieling en onveilige situaties

Zorg dat oudere kinderen met hun observaties over achterstallig onderhoud, vernieling en allerlei veiligheidsaspecten ergens terecht kunnen waar het actief wordt geregistreerd en opgepakt. Zo'n meldpunt kan bijvoorbeeld vanuit de gemeente bij de scholen kunnen worden georganiseerd.

Wijkschouw met oudere schoolkinderen

Zet vanuit de gemeente in samenwerking met de scholen en Kwartier, Zorg en Welzijn een jaarlijkse kindgerichte wijkschouw op en voer die uit samen met oudere kinderen. Dit laatste draagt niet alleen aan het constateren en het oplossen van praktische problemen aangaande hun sport-, spel- en ontmoetingsplekken, maar ook aan een breder omgevingsbewustzijn en positieve invloed op hun eigen toekomstige gedrag.

6. REFERENTIES

1. Gemeente Midden-Groningen (2019). Hart voor Midden-Groningen. Strategisch kader NPG Midden-Groningen.
2. Gemeente Midden-Groningen (2020). *Collegevoorstel Hart voor Midden-Groningen. Voorstel selectie projecten NPG: Naar een goede en afgewogen start.*
3. Gemeente Midden-Groningen (2021). *Wijkagenda Noorderpark.*
4. Gemeente Midden-Groningen (2019). *Woonvisie Nieuw Midden-Groningen 2019-2028.*
5. Ubels, H (2022). *De leefbaarheid van de wijk Noorderpark: ervaringen, beelden, wensen en ideeën van inwoners.* Groningen: Lectoraat Leefomgeving in Transitie, Kenniscentrum NoorderRuimte Hanzehogeschool
6. Wilderink, L., Seidell, J., Schuit, J., Renders, CM., & Bakker, I. (2022). *Handleiding photovoice methode.* Web publication
7. Liedelmeijer, K. & Van Kamp, I. (2003). *Kwaliteit van de Leefomgeving en Leefbaarheid. Naar een begrippenkader en conceptuele inkadering.* RIVM: 630950002/2003, RIGO rapport: 80330. Amsterdam & Bilthoven: RIGO/RIVM.
8. Gieling, J. & Haartsen, T. (2017). Liveable villages: the relationship between volunteering and liveability in the perceptions of rural residents. *Sociologia Ruralis*, 57 (S1), 533-554.
9. Savelkoul, M., Schuit, A.J. & Storm, I. (2010). Terugdringen van gezondheidsachterstanden door gemeentelijk beleid. Een literatuurverkenning naar effectiviteit van fysieke en sociale omgevingsmaatregelen. Rapport 270161003/2010. Bilthoven: RIVM.
10. Staatsen, B.A.M., van Alphen, Th., van der Ree, J. & Kruize, H. (2016). Gezonde leefomgeving, gezonde mensen. RIVM Briefrapport 2016-0172. Bilthoven: RIVM.
11. Beauvais, E. & Warren, M.E. (2019). What can deliberative mini-publics contribute to democratic systems? *European Journal of Political Research*, 58, 893–914.
12. Meij, E. Haartsen en T. & Meijering, L. (2020). Enduring rural poverty: Stigma, class practices and social networks in a town in the Groninger Veenkoloniën. *Journal of Rural Studies*, 79, 226–234.
13. Broeder, den L. (2017). *Citizen science for health in all policies. Engaging communities in knowledge development* (full thesis).
14. Jong, de A. & Hopman, A. (2022). *Als het ons vraagt. Onderzoek naar het welzijn van kinderen in de Nederlandse provincies.* KOM010. De Kinderombudsman.
15. NOS Jeugdjournaal (2023). *Hondenpoep.* Gedownload op 26 september 2023 van: <https://jeugdjournaal.nl/artikel/2491874-ochtendjournaal-van-dinsdag-26-september>

BIJLAGE 1: SAMENVATTING VOOR KINDEREN, OOK MET ADVIES AAN DE GEMEENTE

De gemeente Midden-Groningen wil de wijk Noorderpark verbeteren. Ze willen zorgen dat de mensen er prettig kunnen wonen. En de mensen die er wonen weten natuurlijk het best wat ze belangrijk vinden. Eerst zijn daarom volwassenen gevraagd wat ze vinden van de wijk en wat ze beter willen. Nu was het de beurt van de kinderen van groep 7 en 8 van basisschool het Galjoen. Ze hebben foto's gemaakt van allerlei plekken en onderwerpen. En daarna op school uitgelegd waarom ze die belangrijk vinden en wat ze graag beter willen.

Dit komt uit het foto-onderzoek

Spelen en bewegen

Er zijn te weinig speeltoestellen en sportplekken voor oudere kinderen. Er is voor hen te weinig te doen en te bewegen. Ook is er vaak veel kapot. Het is een goed idee om kapotte toestellen vaker te repareren. Ook willen oudere kinderen meer 'coole' speeltoestellen en speelplekken voor hun eigen leeftijd. De speelplekken in het Noorderpark en tussen de Jan Steenstraat en de Albert Cuypstraat zijn nu dus ook vooral chillplekken, waar niet zo veel wordt gespeeld.

Afspreken, chillen, natuur en gezelligheid

Het Noorderpark is een belangrijke plek om gezellig buiten af te spreken. Kinderen genieten en chillen onder de bomen, bij de vijver, de kinderboerderij of de kabel- en skatebaan. De meeste houden van de bomen, schaduw, dieren, bloemen en water. Ook de speelveldjes aan de Houtmanstraat en de speelplek tussen de Jan Steenstraat en de Albert Cuypstraat zijn belangrijke plekken om elkaar te zien. De kinderen willen graag meer bankjes onder of om bomen om makkelijker en leuker samen af te kunnen spreken. Gezelligheid met veel kinderen, maar ook andere mensen om hen heen vinden ze belangrijk. En als het even kan dan ook op mooie, natuurlijke en avontuurlijke plekken. Dat kan volgens hen op veel plekken in de wijk veel beter: natuurlijk door leukere speeltoestellen en meer bankjes, maar ook door meer bomen en bloemen.

Voetbal

Voetbal is vooral het favoriete spel. Er zijn niet echt goede veldjes om fijn en veilig te spelen. Dat komt omdat de bal vaak zo het water in of de weg op kan rollen. Ook is er niet altijd genoeg plek voor. Het is daarom een goed idee om meer plek te maken en voetbalkooien te plaatsen. Nog beter als dat kan met een basketbalveld in één. Ook willen oudere kinderen graag een Johan Crujfcourt.

Hondenpoep en afval

Er ligt veel te veel hondenpoep in het gras bij speelplekken. Hierdoor kan er niet lekker gesport en gespeeld worden. Kinderen hebben er geen begrip voor en ze vinden het een groot probleem. Ze ergeren zich ook flink aan rondslingerend afval, vernielingen op speelplekken en dat er te weinig (hele) prullenbakken zijn.

ADVIES AAN DE GEMEENTE

Tabel 2. Advies aan de gemeente: hoe kan de wijk leuker worden om te wonen en te spelen?

HOE KAN DE WIJK LEUKER WORDEN OM TE WONEN EN TE SPELEN?
<p>Verbeter spel en sport</p> <p>Kijk naar wat allemaal beter kan voor jonge en oudere kinderen met spel en sport. En laat kinderen meehelpen met kiezen (nieuwe speeltoestellen, beter maken van speelplekken). Dit zorgt dat kinderen meer plezier krijgen, meer bewegen en zo ook gezonder worden.</p>
<p>Verbeter chillplekken</p> <p>Zorg voor makkelijker en gezelligere chillplekken. Dit kan door meer bankjes te zetten bij speelplekken en onder bomen. Zet ook meer en sterkere prullenbakken neer.</p>
<p>Zorg voor meer en mooiere natuur</p> <p>Zorg ook dat er meer natuur bij speel- en chillplekken en verder in de wijk komt. Dit zodat kinderen meer kunnen genieten, leuker en avontuurlijker kunnen spelen. Zaai ook bloemen in saaie kale grasveldjes. Zorg dat alle groene plekken aan elkaar komen. Zo kunnen kinderen leuker en veiliger spelen en grote mensen fijner wandelen.</p>
<p>Maak einde aan hondenpoep en vernieling</p> <p>Zorg dat mensen met honden snappen dat ze de poep moeten opruimen, zodat kinderen weer goed kunnen spelen. Bedenk samen met Kwartier, Zorg en Welzijn, school, ouders en kinderen een actieplan om met de mensen met honden te praten. Zodat ze zich meer gaan schamen en de poep liever opruimen. Samen sta je sterk. Als iedereen meedoet en meekijkt, durven en willen ze de poep misschien niet meer laten liggen. Geef hulp bij het organiseren van het actieplan. Zoek uit of de honden in de gemeente in de gemeente een DNA-paspoort kunnen krijgen. Zo kan bij poep het baasje worden gevonden en een boete krijgen.</p> <p>Doe zoiets ook tegen afval en samen met de wijkagent tegen vernieling.</p>
<p>Zorg voor meldpunt schade, vernieling en onveilige situaties</p> <p>Zorg dat kinderen schade, vernieling en onveilige situaties makkelijk kunnen melden. Dat kan bijvoorbeeld op school. En ga er dan ook zo snel mogelijk mee aan de slag.</p>
<p>Wijkschouw met schoolkinderen</p> <p>Loop ieder jaar met kinderen door de wijk om te kijken wat beter kan en moet. Zo helpen kinderen met het oplossen van problemen, leren ze de wijk beter kennen en ook dat ze zelf zuinig moeten zijn op belangrijke plekken voor anderen.</p>

